

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI
15 Martie 2014
CLASA a XI-a
PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I (16 puncte)

Pe baza imaginilor de mai jos, care redau una dintre cele mai accelerate modificări ale mediului geografic din ultimii 40 de ani, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați:

a. denumirea fenomenului care determină modificarea mediului reprezentat în cele două imagini;

b. în ce constă modificarea reprezentată în imaginile alăturate;

c. numele zonei geografice afectate de această modificare;

d. denumirea a patru regiuni geografice care sunt situate în această zonă geografică;

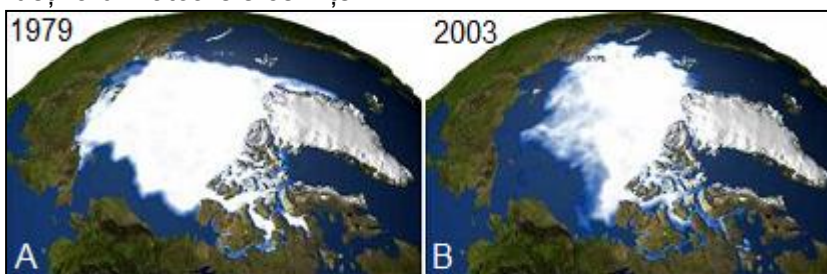
e. două hazarduri naturale generate de particularitățile condițiilor climatice din zonă;

f. patru probleme de mediu specifice acestei regiuni care necesită o atenție deosebită din partea societății umane.

2. Explicați:

a. faptul că deși vara, în timpul zilei polare, Soarele nu coboară sub linia orizontului, arealele acoperite cu ghețari nu își modifică semnificativ suprafața;

b. salinitatea mai redusă a oceanului din zona geografică prezentată în imaginile de mai sus, comparativ cu celelalte oceane.

Sursa: Larion D., Geografia mediilor naturale (temperate și reci) ale Terrei

16 puncte

Subiectul II (8 puncte)

Referitor la procesul de globalizare precizați:

1. patru aspecte ale vieții social-economice care reflectă acest proces;

2. denumirea a patru Societăți transnaționale din America de Nord;

3. patru aspecte negative și patru aspecte pozitive induse de globalizare;

4. patru antagonisme între Cultură și Globalizare.

8 puncte

Subiectul III (10 puncte)

Pentru o mare parte din populația planetei, transformarea deșertului într-un spațiu propice vieții poate fi un vis realizabil.

Pe baza imaginilor alăturate:

1. prezentați trei acțiuni de amenajare a spațiului deșertic sugerate de imaginile marcate cu literelor a, c și d;

2. precizați trei state din spațiul arabo-saharian care aplică aceste măsuri;

3. prezentați două argumente care justifică utilizarea extrem de redusă, în deșertul Sahara, a formei de energie prezentată în imaginea marcată cu litera b.

10 puncte

Subiectul IV (39 puncte)

Analizând imaginile de mai jos, care fac referire la hazarduri naturale și antropice, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați numele hazardului prezentat în fiecare din imaginile de mai sus;
2. Selectați din imaginile de mai sus, două hazarduri geomorfologice și unul climatic;
3. Comparați hazardurile marcate cu literele C și E, menționând trei deosebiri privind factorii care favorizează producerea lor: *tipul de rocă, declivitatea terenului, factorii climatici;*

Notă: Punctajul complet va fi acordat dacă cele trei deosebiri vor fi prezentate comparativ și nu separat.

4. Menționați două reguli de comportament în zonele de manifestare a hazardului marcat cu litera B;
5. Precizați două localități de pe Glob în care s-a produs hazardul marcat cu litera D și menționați două măsuri de protecție a populației;
6. Explicați mecanismul de formare a hazardului marcat cu litera I;
7. Precizați două măsuri de prevenire a hazardului marcat cu litera A;
8. Propuneți două măsuri de reducere a efectelor hazardului marcat cu litera G.

39 puncte

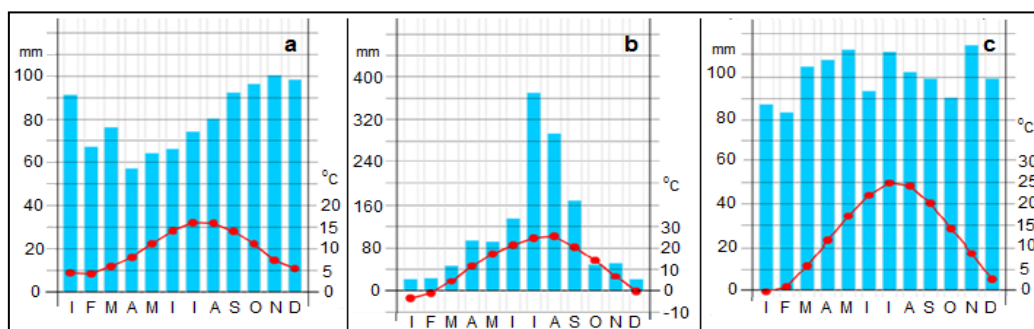
Subiectul V (17 puncte)

1. Analizați mediul marcat, pe harta de mai jos, cu numărul 1 și precizați:

- a. numele tipului de mediu;
- b. localizarea și extinderea acestui tip de mediu la nivelul continentelor;
- c. caracteristicile regimului termic și ale regimului pluviometric specifice ariilor continentale unde este extins;
- d. trei tipuri de peisaje create prin intervenția antropică în acest tip de mediu;

2. Corelați climogramele de mai jos, marcate cu literele a, b și c, cu continentul pe care este prezent acest tip de mediu și argumentați alegerea făcută.

17 puncte

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE,

ETAPA JUDEȚEANĂ,
15 martie 2014

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a XI -a

- Se punctează oricare alte formulări / modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I 16 puncte

1. Se acordă **11 puncte** astfel:

- a. Se acordă **1 punct** pentru denumirea fenomenului: *încălzirea globală*;
- b. Se acordă **1 punct** pentru precizarea modificării: *retragerea banchizei arctice*;
- c. Se acordă **1 punct** precizarea numelui zonei geografice: *Arctica*;
- d. Se acordă câte **0,50 puncte** pentru fiecare regiune geografică din Arctica corect menționată: *Groenlanda, Alaska, nordul Canadei, Islandei, Norvegiei, Suediei, Finlandei, Rusiei, Arhipelagul Svalbard, Novaia Zemlea etc.*;
- e. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare hazard natural corect menționat: *viscole, accidente ale navelor maritime generate de icebergurile desprinse din ghețari, alunecări de teren, extinderea banchizei și a maselor de gheață în perioada octombrie-iunie, afectarea construcțiilor umane, vegetației arborescente dezvoltarea permafrostului etc.*;
- f. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare problemă de mediu corect precizată: *existența unor ecosisteme fragile care se refac greu dacă sunt distruse; specii marine amenințate cu dispariția; subțierea banchizei de gheață; diminuarea albedoului datorită reducerii suprafeței de gheață și afectarea încălzirii globale; existența unei găuri sezoniere în stratul de ozon de la Polul Nord etc.*

Total 1 (a+b+c+d+e+f) = 11 puncte

2. Se acordă **5 puncte** astfel:

- a. Se acordă **3 puncte** pentru explicația corectă și completă: *deși cantitatea de energie solară primită în timpul verii este mare, prezența zăpezii împiedică absorbția acestei radiații solare; datorită albedoului ridicat al zăpezii, cantitatea de căldură primită de la Soare este, în cea mai mare parte, reflectată.*
- b. Se acordă **2 puncte** pentru explicația corectă și completă: *valorile extrem de reduse ale evapotranspirației; icebergurile care se desprind din ghețarii de pe uscat și înglobează cantități mari de apă dulce etc.*

Total 2 (a+b) = 5 puncte

Total Subiect I (1+2) = 16 puncte

Subiectul II 8 puncte

1. Se acordă câte **0,50 puncte** pentru fiecare aspect menționat corect: *natura globală a științei și tehnologiei, marketingul global, sistemul financiar mondial, infrastructura de comunicații (mass media, internet), societățile transnaționale.*

Total 1 = 2 puncte

2. Se acordă câte **0,50 puncte** pentru fiecare Societate transnațională menționată corect: *General Motors (SUA), Ford (SUA), Wal-Mart Stores (SUA), Exxon (SUA), General Electric (SUA).*

Total 2 = 2 puncte

3. Se acordă **2 puncte** astfel:

- Se acordă câte **0,25 puncte** pentru fiecare aspect negativ menționat corect: *pierderea identității naționale, subminarea firmelor mici și mijlocii, contracte de muncă nesigure, creșterea inegalității veniturilor, subminarea sindicatelor, dezastre ecologice, traficul cu arme și droguri, terorismul, diminuarea diversității etc.*

- Se acordă câte **0,25 puncte** pentru fiecare aspect pozitiv menționat corect: *accesul rapid la informație, desființarea industriilor demodate/neperformante, reducerea șomajului, reducerea inflației, modernizarea infrastructurii, schimbul mondial de valori și bunuri, accentuarea relațiilor economice internaționale, reducerea diferențelor economice și sociale dintre țările lumii etc;*

Total 3 = 2 puncte

4. Se acordă câte **0,50 puncte** pentru fiecare antagonism menționat corect.

De exemplu:

- *Cultura este locală, globalizarea vizează generalul;*
- *Cultura trimite la tradiție, globalizarea îndepărtează de tradiție;*
- *Cultura concentrează trăirea, sacralitatea și viața sufletească, globalizarea impune procese măsurabile, materiale;*
- *Cultura este asociată cu identitatea, iar globalizarea cu pierderea identității;*
- *Cultura generează diversitate, iar globalizarea uniformizare.*

Total 4 = 2 puncte

Total Subiect II (1+2+3+4) = 8 puncte

Subiectul III 10 puncte

1. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare acțiune de amenajare menționată corect:

a – *instalații de desalinizare a apelor marine/oceanice;*

c – *acumulare de apă dulce pe cursuri de ape/Lacul Nasser de pe fluviul Nil, format prin construirea barajului de la Asuan;*

d – *irigații/practicarea agriculturii irigate.*

Total 1 = 3 puncte

2. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare stat dintre: *Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Israel, Egipt, Algeria, Libia.*

Total 2 = 3 puncte

3. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare argument corect și complet menționat: *nivelul scăzut de dezvoltare economică a statelor din zonă; lipsa resurselor financiare; densitatea redusă a populației sau oricare alt argument corect.*

Total 2 = 4 puncte

Total Subiect III (1+2+3) = 10 puncte

Subiectul IV 39 puncte

1. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare hazard corect identificat:

A – *inundație; B* – *avalanșă; C* – *alunecare de teren; D* – *accident/explozie nucleară;*

E – *prăbușire; F* – *curgere noroioasă; G* – *viscol; H* – *accident feroviar; I* – *tornadă;*

Total 1 = 9 puncte

2. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare tip genetic de hazard corect încadrat:

- *geomorfologic – oricare două dintre B, C, E sau F;*

- *climatic – unul dintre B, G sau I;*

Total 2 = 6 puncte

3. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare deosebire corect formulată.

De exemplu:

- *tipul de rocă: alunecările de teren sunt favorizate de rocile plastice (argile, marne), pe când prăbușirile de rocile mai dure (șisturi cristaline, granit, calcare etc);*

- *declivitatea terenului: prăbușirile sunt favorizate de pante abrupte, pe când la alunecări panta este mai mică;*

- *factorul climatic: alunecările de teren sunt favorizate de cantitățile mai mari de precipitații, pe când prăbușirile de variația temperaturii, care determină îngheț-dezghețul apei din rocă și dezagregarea acesteia.*

Total 3 = 6 puncte

4. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare regulă menționată corect:

- evitarea zgomotelor și a trepidațiilor puternice;
- evitarea deplasării/”tăierea pantei” în lungul curbelor de nivel;
- utilizarea părțiiilor și a traseelor amenajate;
- respectarea recomandărilor instituțiilor/persoanelor autorizate (Salvamont, cabanieri etc.).

Total 4 = 2 puncte

5. Se acordă **6 puncte** astfel:

- se acordă câte **1 punct** pentru fiecare dintre localitățile: *Fukușima, Cernobîl, Three Mile Island, Sellafield*;
- se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare dintre măsurile: *refugierea în adăposturi special amenajate; utilizarea echipamentelor de protecție; administrarea de medicamente; evitarea consumului de produse alimentare și apă contaminate*;

Total 5 = 6 puncte

6. Se acordă **4 puncte** pentru explicația corectă și completă: *mișcarea convectivă a aerului în formă de spirală (1p) ca urmare a încălzirii puternice a aerului de deasupra uscatului la latitudini de 20°-60° lat. N și S (1p). Aerul cald cu presiune scăzută urcă, iar cel rece coboară (1p), formându-se o pâlnie în care viteza aerului poate atinge viteze între 60-400 km/h (1p).*

Total 6 = 4 puncte

7. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare dintre următoarele măsuri:

- îndiguiri;
- decolmatarea albiilor;
- rectificări ale cursurilor de apă;
- baraje de retenție a apei în lacuri.

Total 7 = 4 puncte

8. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare dintre următoarele măsuri:

- perdele forestiere;
- instalarea/montarea de parazăpezi;
- interzicerea circulației în zonele afectate;
- informarea populației.

Total 8 = 2 puncte

Total Subiect IV (1+2+3+4+5+6+7+8) = 39 puncte

Subiectul V 17 puncte

1. Se acordă **11 puncte** astfel:

- a. Se acordă **1 punct** pentru: *mediul temperat oceanic/mediul pădurilor mixte-foioase*;
- b. Se acordă **3 puncte** localizare și extindere, astfel: *spații continentale vecine oceanelor la latitudini de 40-60 grade (1 p), cu o dezvoltare mai mare pe deal și câmpie (în Europa de vest) (1 p) și mai restrânsă în dreptul lanțurilor de munți (Cordilieri) care constituie bariere orografice pentru masele de aer (1 p)*;
- c. Se acordă **4 puncte** pentru sesizarea diferențelor climatice, astfel: *În America și Europa clima blândă cu ierni cu temperaturi moderate (2 p) și precipitații medii anuale de 800-1000 mm asigură o vegetație bogată (păduri de foioase). În estul Asiei, vara, circulația maselor de aer se face dinspre ocean, determinând precipitații bogate în timp ce iarna circulația se realizează dinspre continent generându-se aer uscat și rece (2 p)*;
- d. Se acordă câte **1 punct** pentru fiecare peisaj creat prin intervenție antropică, în acest tip de mediu: *industrial, portuar, agricol, urban*.

Total 1 (a+b+c+d) = 11 puncte

2. Se acordă câte **2 puncte** pentru fiecare diagramă corect selectată și argumentată:

- *diagrama a corespunde continentului Europa, deoarece precipitațiile se produc sub influența vânturilor de vest*;
- *diagrama b corespunde continentului Asia, deoarece precipitațiile se produc în special vara, când masele de aer se deplasează dinspre ocean spre continent*;

- *diagrama c* corespunde continentului America, deoarece precipitațiile se produc datorită dinamicii accentuate a maselor de aer, la întâlnirea Curentului cald al Atlanticului cu Curentul rece al Groenlandei.

Total 2 = 6 puncte

Total Subiect V (1+2) = 17 puncte

**TOTAL TEST: 90 PUNCTE
DIN OFICIU: 10 PUNCTE**